

ninger, som foreligge i Tabelform for ham, saa vil han se, at i de senere Aar ere Sønnen af mindre Gaardbrugere — Bønder sønnerne — i overveidende Antal fremfor Andre paa Landbohøjskolen, og Besøget af dem er i høi Grad i Tiltagende. Jeg tror i det Hele taget, at man feiler meget, naar man troer, at Landbohøjskolen paa noget Punkt staar i Veien for Landbrugsskolerne omkring i Landet; jeg tror, at den er en ganske nødvendig Forudsætning for dem. Saae vi ikke en virkelig Videnskabelighed paa Landbrugets Omraade, saa ville de mindre Skoler slet ikke kunne trives, alene fordi de mangle Lærere. Man har tidligere tviilet derom, men det er nu temmelig almindeligt erkjendt, og jeg anser det for aldeles nødvendigt. — Jeg kan i Sammenhæng hermed gjøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Falkensjerne), som kom ind paa Spørgsmaalet, om man ikke i social Henseende kunde gjøre Noget — jeg nævner det Ord „social“; dette er maaste ikke saa korrekt for Eleverne paa Landbohøjskolen — og det ærede Medlem mindede om, hvor Meget der er gjort for Studenterne ved Universitetet. Jeg skal for det Første tillade mig at bemærke, at man maa huske paa, at Universitetet staar som en historisk Skole, der er voxet igjennem Aarene, og de Institutioner, som yde Understøttelse dertil, ere i Regelen voxede gjennem Dotationer; det maa man her søge at bøde paa ved Stipendier; at gaa til en saadan Kasertering, eller for at bruge et andet Udtryk for ikke at misforstaa, en større Bolig med et vist Fællesskab, kunde man ikke let tænke sig, at Staten vil gaa til. Det er ogsaa for Universitetets Bedkommende kommet frem ad anden Veie. Saa nævnedes det ærede Medlem Foreningslivet. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det, at Landbohøjskolens Elever alene ere henviste til „Simle“, er mindre heldigt; men man henviser dem heller ikke dertil. En anden Side af Sagen er, at de selv søge hen til et offentlig Sted. Det er meget beklageligt, om de ikke kunne anvende deres Fritid bedre; men den maa de jo anvende, som de selv ville. Det vilde være godt, om man kunde lede dem paa en mere tryk og skidsstjørende Maade, men det er ingen let Opgave. Det ærede Medlem nævnte Studenterforeningen; det vilde ikke være let for Landbohøjskolens Elever at faae noget Sagnende i den Retning. For det Første ere de unge Menneſker, der komme derind, yngre, de uddannes i kortere Tid derude, saa at Stabiliteten som Følge deraf bliver mindre. Forøvrigt tror jeg, at det ærede Medlem huffer feil, naar han siger, at det var Kjøbenhavnere, som havde bygget Studenterfor-

eningen. Jeg var ogsaa lidt med, og jeg tror, jeg huffer ikke feil, naar jeg siger, at Bidragene væsentlig kom fra Foreningen selv. Desværre — kan jeg sige — er det ikke saaledes, at Foreningen egentlig samler hele Studenterkredsen. Det ærede Medlem vil se, at selv om man faar Folk af en vis Klasse, hjælper dem ved visse Institutioner, saa er det ikke dermed sagt, at man samler dem. De samle sig selv, naar de føle indre Trang dertil; og det vil ogsaa kun lykkes at gjøre Noget for Landbohøjskolens Elevers Foramlingsliv, naar de selv virkelig føle indre Trang dertil; men det staar dog uregelmæssigt udenfor det Formaal, som Lovgivningsmagten sætter sig her. Hvis Landbohøjskolens Direktør og dens Lærere finde, at der kan gøres Noget i den Retning, saa kunde det være ønskeligt at støtte det. Jeg sympathiserer dermed, og jeg haaber, at det ærede Medlem ogsaa vil gjøre det. Jeg erkjender for Øvrigt det Rigtige i, hvad det ærede Medlem sagde om Clementeruddannelsens Bestyrelse, og om, at det er en Forudsætning, der ikke altid tilstrækkelig er og kan være til Stede; men man kan ikke forlange, at den skal være til Stede paa Landbohøjskolen efter den Maade, hvorpaa denne modtager sine Elever. Vil man stille en saadan Forordning op, gaar det efter min Mening ikke an at notes med noget Mindre end det, som Universitetet kræver. Hidtil har man ikke set, at man ad realistisk Veie kan tilvejebringe en saadan almen Foruddannelse, som kunde være nyttig for Livet, og som kunde føres videre, end der hidtil er prøvet paa. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det kunde være nyttigt for Eleverne at faae en saadan Foruddannelse; men om vi skulde blive ved Preliminærexamen eller gaa til en Realhøjskole, veed jeg ikke; det er i hvert Tilfælde Noget, man ikke hidtil har prøvet paa her til Lands. Jeg tror ikke, det gaar an, naar man vil lave et Faginstitut, at kræve Mere, end man hidtil har krævet. Forøvrigt vilde jeg finde det meget ønskeligt, om vi kunde gjøre det. Det har interesseret mig at høre det Suk, som det ærede Medlem udstødte efter den gamle anden Examen. Jeg har selv været med til at prøve den, og jeg synes ærligt talt, det var en temmelig let Historie at komme over. Den Gang fandt man, at den var saa ghyelig; men nu finder man den, man nu har, endnu ghyeligere. Det glædede mig at høre denne Udtalelse af det ærede Medlem, da jeg altid har haft nogen Sympathi for denne gamle anden Examen. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Lutein) spurgte, om der var ment Noget